

Den danske Brigade i Sverige 1943-1945 - Brigadens Pressekvarter

Indledning

I januar 1945 oprettedes et særligt Pressekvarter med, efter tidligere danske forhold¹, helt nye opgaver. Personellet bestod i hovedsagen af danske pressefolk (journalister, fotografer og radiomedarbejdere), der var flygtet til Sverige. Senere blev staben suppleret med svenske og allierede pressefolk.

Brigadens Pressekvarter

Brigadens pressekvarter bestod af:

- Presseofficer med hjælpere (3), Pressestab (8), Journalistgruppe (7), Fotogruppe (7), Radiogruppe (4), Svensk gruppe (12), Allieret gruppe (12) samt Depotgruppe (4).

Brigadens presseofficer var kaptajnløjtnant S.A. Andersen, der tillige var leder af Brigadens Civilsektion. Redaktør Ebbe Munck var pressestabschef.

Pressefolkene var iklædt Brigadens feltuniform og de danske pressefolk var tillige bevæbnet med maskinpistol og/eller pistol. Flere af folkene var desuden uddannet på rekylgevær.

Uniformerede pressefolk kendtes også i andre allierede hærstyrker, hvorimod bevæbningen var særegen for Brigadens pressefolk. Grunden til bevæbningen var, at pressefolkene skulle have mulighed for at forsvare sig selv mod eventuelle anslag fra HIPO-folk og lignende.

*Brigadens pressekvarter i Malmø.
Fra Kilde 1.*

Uddannelsen startede med et militært grundkursus ved forlægningen i Sättra-Brunn, hvorunder også skydeuddannelsen fandt sted.

Til manges overraskelse var flere af folkene glimrende skytter; redaktør Kaj Otting fra Berlingske Tidende hørte endog til blandt Brigadens allerbedste skytter.

Siden hen foregik funktionsuddannelsen ved ugentlige aftenmøder i Stockholm, hvor man blandt andet øvede opgaverne gennem ”krigsspil”.

Her indøvede man hele kredsløbet - fra rapporter fra forreste linie/stormbåd, over de mere tørre og officielle krigskommunikationer, til malende radioreportager.

Pressefolkene blev mobiliseret 2. maj 1945 og mødte i Malmø, hvor Pressekvarteret blev etableret. De svenske og allierede journalister, der var akkrediteret Brigaden, mødte også op.

Gennem sin relativt korte levetid havde Pressekvarteret god støtte fra den svenske Försvarsstabs presseafdeling, hvis næstkommanderende og stabsredaktør også var med i Malmø.

Fra Malmø fulgte man med levende interesse udviklingen i de følgende hektiske dage, hvor allehånde rygter konstant svirrede i luften; udviklingen kulminerede naturligvis, da Frihedsbudskabet lød fra London.

De svenske og allierede journalister pressede på for at komme til Danmark, og fra svensk og dansk side så man ”genem fingre” med, at disse pressefolk illegalt rejste til København, natten mellem den 4. og 5. maj 1945.

Samme nat, klokken 03.00, afgik Pressekvarteret til Helsingborg, hvor man var klar til at tage modtage Brigaden, da den nåede frem fra kantonementet i Hækkeberga.

¹ En egentlig pressetjeneste i Hæren så første gang dagens lys ved Jydske Divisions efterårsmanøvre i 1935. Læs historien i FOV Nyhedsbrev Nr. 11, af 6. juni 2003.

Den danske Brigade i Sverige 1943-1945 - Brigadens Pressekvarter

Hjemme i Danmark fulgte en del af Pressekvarterets personel med de bataljoner, der blev sendt til Sønderjylland og kunne herfra fortsætte deres reportager fra livet ved Brigaden. Andre vendte tilbage til de jobs, de forlod, da de måtte flygte til Sverige.

Afslutning

Set med eftertidens øjne, så må vi være de gode pressefolk, og vel især fotograferne, stor tak skyldig. Uden deres indsats havde der næppe eksisteret så mange billeder af Brigaden, som der rent faktisk gør.

Kilder

1. *Den danske Brigade* redigeret af Niels Grunnet og Bent Demer, H. Hirschsprungs Forlag, København 1945.
2. *1½ år med Den Danske Brigade* af oberstløjtnant P.A. F. Norup (brigadens stabschef), Militær Tidsskrift 1947, side 271-308 og 353-406.
3. *Brigaden - Den danske Brigade i Sverige 1943-1945* af Knud J.V. Jespersen, Gyldendal, København 1993, ISBN 87-00-14924-1.

Per Finsted

*Pressestabten i arbejde - her nok mest i rollen som køkkenskriver ...
Fra Kilde 1.*

Det er værd at bemærke, at billedet også viser de to typer armbind, der blev anvendt efter overførslen til Danmark. Feltkøkkenlotterne bærer Brigadearmbindet, mens journalisten bærer Frihedskæmperarmbind.